

българския, и румънското правителство, до като най-послѣ останахме съгласни: ний да съставимъ единъ проектъ за конвенция между наасъ — българския комитетъ — и Румънското Правителство, и тѣ да съставяватъ други, та въ слѣдующето засѣдане да се установи вече окончателната редакция на конвенцията ни.

До второто наше събрание членовете на нашия комитетъ отъ день-надень се умножаваха съ нови прозелити, между които си припомнямъ, бѣше и Кириакъ Цанковъ, младъ момъкъ, много ревностенъ да научи добре българския язикъ, който не знаеше, като роденъ и порастналъ въ Виена. И така въ второто събрание се установи редакцията на конвенцията ни, която се подписа отъ наасъ и отъ делегатите на румънския комитетъ. Оставаше само да се удобри отъ министерския съвѣтъ, да се прѣпиши на чисто и подпиши, въ два екземпляри, отъ министрите и отъ наасъ.

Тукъ вече се отвори дълга ходеница на младия К. Цанковъ отъ наасъ до румънските делегати, ту съ наши измѣнения, ту съ тѣхни поправки, и особено отъ Министра К. А. Росети. Най-послѣ и то се свърши; отъ двата екземпляри на конвенцията, подписани отъ министрите и отъ наасъ, единия остана у румънския комитетъ и другия у наасъ, който и се предаде на съхранение у Ив. Грудова.

Не се мина много, Князъ Каролъ бѣ припознатъ отъ силите, турските войски отъ Русе се оттеглиха, страхътъ отъ оккупацията се мина, а съ него наедно и нуждата отъ диверсия въ България, проектирана толкова ревностно, престана. Инакъ казано: Румъните си оплѣтоха кошника и зарѣзаха по-нататъкъ всѣко съ наасъ спошение.

Тогида настапа време да помислимъ сами за себе си, и въ едно наше събрание рѣшихме да продължимъ започнатото си дѣло, и на първи планъ, да се опита за съствлението на комитетски клонове въ нѣкои по-главни градове въ България. За тая цѣль се испратиха нарочно хора; за Шуменъ, знамъ, бѣ пратенъ Антонъ Сировъ; азъ заявихъ желание за Търново, дѣто като Търновецъ имахъ и частна своя работа. Всичко това ставаше съ собственитѣ помощи отъ членовите на комитета, тѣ като други срѣдства комитета ни не располагаше.

И тѣй азъ бѣхъ делегата на Тайния Центр. Българ. Комитетъ, отишълъ въ Търново, да урѣждамъ тамъ комитетски клонъ. Това беше презъ лѣтото на 1866.

Спомнямъ си за единъ епизодъ, който ми се случи въ Търново, хемъ смѣшъ, хемъ назидателъ, въ първите още дни на стигването ми тамъ. Азъ намѣрихъ въ Търново интелигентните млади Българи че се братуватъ съ Турчията, пиятъ съ тѣхъ мас-тика и си пѣятъ: „Аманъ, аманъ багдатлѫ“, та помислихъ, че само ученитѣ, като хора съ авторитетъ и влияние могжть да ги отбиятъ отъ тоя путь и да имъ внушатъ дълга къмъ отечеството. За това единъ денъ азъ се обрѣнахъ къмъ учителя Никола Михайловски, като му казахъ, че искамъ да му съобщамъ на самъ тайно една много важна работа, и той като изслуша предисловието ми, безъ да полюбопитствува по-нататъкъ, каза ми: „Азъ се същамъ,